

Sygn. akt I Ca 611/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2020 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Barbara Bojakowska

Sędziowie Elżbieta Zalewska-Statuch

Katarzyna Powalska

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2020 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z wniosku T. M.

z udziałem A. K. (1), I. K. (1), (...) Sp. z o.o. w W., (...) P. Sp.j. z siedzibą w Z., (...) Sp. z o.o. w P., Miejskich (...) Sp. z o.o. w Z., (...) Bank Spółdzielczy w R., (...) Bank (...) S.A. w W. i A. P.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestników postępowania A. K. (1) i I. K. (1)

od postanowienia Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli

z dnia 22 sierpnia 2019 roku, sygnatura akt I Ns 358/17

postanawia:

1. oddalić apelację;
2. przyznać adwokatowi W. S. zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikom postępowania I. K. (1) i A. K. (1) z urzędu w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 1107 (jeden tysiąc sto siedem) złotych brutto, którą wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli .

Sygn. akt I Ca 611/19

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli, w sprawie z wniosku T. M. z udziałem A. K. (1), I. K. (1), X.

Sp. z o.o. w W., (...) P. Sp.j. z siedzibą w Z., (...) Sp. z o.o. w P., Miejskich (...) Sp. z o.o. w Z., (...) Bank Spółdzielczy w R., (...) Bank (...) S.A. w W., A. P.

o podział majątku wspólnego ustalił, że: w skład majątku wspólnego, którego wspólność ustała z dniem 24 sierpnia 2016r. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli

z dnia 12 kwietnia 2016r. wydanego w sprawie sygn. akt. III RC 88/15, wchodzi prawa własności dwóch nieruchomości, szczegółowo opisanych w pkt I 1 i I 2 postanowienia; udziały w majątku wspólnym są równe (pkt II); I. K. (1) przysługuje w stosunku do A. K. (1) roszczenie w kwocie 46687 zł tytułem zwrotu nakładu z majątku osobistego na majątek wspólny (pkt III) oraz dokonał pomiędzy A. K. (1) i I. K. (1) podziału majątku wspólnego opisanego w pkt I oraz rozliczyć roszczenie z pkt III. w ten sposób, że: własność nieruchomości opisanej w pkt I.1 przyznał I. K. (1); własność nieruchomości opisanej w pkt I.2 przyznał A. K. (1) i tytułem dopłaty zasądził od I. K. (1) na rzecz A. K. (1) 182219 zł płatne w dziesięciu ratach po 18221,90 zł każda do 31 marca każdego roku poczynając od 2020 roku, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rat (pkt IV a,b,c) i zasądził od A. K. (1) i I. K. (1) solidarnie na rzecz T. M. 3000 zł tytułem zwrotu części kosztów postępowania uznając, że w pozostałym zakresie każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie, nakazując też wypłacić adw. W. S. z budżetu Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli 8856 zł brutto tytułem pomocy prawnej udzielonej A. K. (1) i I. K. (1) z urzędu (pkt IV).

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego – w zaskarżonym zakresie – oparte zostało na następujących ustaleniach i wnioskach, których istotne elementy przedstawiały się następująco:

A. K. (1) i I. K. (1) zawarli związek małżeński w dniu 28 sierpnia 1982r. w Z.. W grudniu 1995r. zakupili do majątku wspólnego nieruchomość położoną w Z. przy ul. (...) składającą się z działki gruntu nr (...) o powierzchni 0,3277 ha dla której Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli prowadzi księgę wieczystą nr (...). W latach 1996-2001 małżonkowie wybudowali na wskazanej posesji dom z poddaszem użytkowym i garażem o powierzchni 268 mkw. Nieruchomość ta do dnia dzisiejszego służy małżonkom do zaspokajania ich potrzeb mieszkaniowych. W sierpniu 2006r. małżonkowie zakupili do majątku wspólnego nieruchomość położoną w Z. przy ul. (...) składającą się z zabudowanej działki gruntu nr (...) o powierzchni 0,1321 ha dla której Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli prowadzi księgę wieczystą nr (...). Wskazana nieruchomość zabudowana parterowym, podpiwniczonym budynkiem usługowym o powierzchni 127,81 m², garażem o powierzchni 32mkw i metalową wiatą była wykorzystywana przez A. K. (1) do prowadzenia działalności gospodarczej.

W latach 2009 – 2010 A. K. (1) jako osoba prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...) zawarł trzy umowy kredytowe tj. z E. Bankiem Spółdzielczym w R., (...) S.A w W. oraz (...) S.A. w W.. W celu zabezpieczenia spłaty kredytów małżonkowie obciążyli swoje nieruchomości hipotekami umownymi i kaucyjnymi w tym nieruchomość przy ul. (...) na łączną kwotę 920000 zł oraz nieruchomość przy ul. (...) na łączną kwotę 640000 zł.

W roku 2010 I. K. (1) wspólnie z siostrą K. S. sprzedały za kwotę 140000 zł spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Z. przy ul. (...) odziedziczone w częściach równych po ich matce A. W.. Otrzymałą ze sprzedaży połowę ceny tj. 70000 zł I. K. (1) w całości przeznaczyła na ulepszenie domu przy ul. (...) w tym na zakup i montaż drzwi wewnętrznych, wykonanie schodów i montaż schodów z granitu oraz balustrady ze stali kwasoodpornej, oraz prac wykończeniowych w obrębie dwóch łazienek.

Z upływem czasu prowadzona przez A. K. (1) firma zaczęła borykać się z coraz większymi problemami finansowymi. Piętrzące się zaległości płatnicze skutkowały powstaniem wymagalnych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. W celu

zabezpieczenia ich spłaty nieruchomości małżonków K. na podstawie stosownych decyzji administracyjnych obciążone zostały na rzecz ZUS hipotekami przymusowymi w tym: nieruchomość przy ul. (...) na kwotę 50663,73 zł zaś przy ul. (...) na kwotę 59546,28 zł.

Problemy finansowe A. K. skutkowały powstaniem przeterminowanych zobowiązań związanych z działalnością gospodarczą także wobec podmiotów współpracujących z nim w ramach tej działalności. Jednym z niespłaconych wierzycieli

A. K. został T. M. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) U.H., który po wszczęciu i przeprowadzeniu w latach 2014-2016 kilku postępowań sądowych uzyskał przeciwko dłużnikowi sądowe tytuły egzekucyjne, które po nadaniu

im klauzuli wykonalności stanowiły podstawę wszczęcia przed J. K.

– Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Zduńskiej Woli postępowań egzekucyjnych.

W toku wszczętych egzekucji ustalono, że A. K. (1) nie posiada własnego majątku umożliwiającego zaspokojenie wierzyciela, a jego jedynym majątkiem

są nieruchomości przy ul. (...) w Z. stanowiące współwłasność małżeńską jego i I. K. (1). Wierzyciel nie dysponował tytułami wykonawczymi wobec małżonki dłużnika. Prawomocnym wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2016r. w sprawie III RC 88/15 Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli ustanowił między małżonkami K. rozdzielność majątkową z dniem 12 kwietnia 2016r.

Nieruchomość przy ul. (...) w Z. stanowi centrum życiowe i stałe miejsce zamieszkania A. i I. małżonków K.. Jej aktualna wartość

to 800115 zł przy czym wartość nakładu I. K. (1) w kwocie 70000 zł poczyniony

z jej majątku odrębnego na wybudowany tam dom wynosi obecnie 46687 zł. Suma obciążających nieruchomość hipotek to 970663,73 zł. Nieruchomość przy ul. (...) w Z. stoi nieużytkowana. Jej wartość to 388990 zł a suma obciążających hipotek to 699456,28 zł. Małżonkowie K. utrzymują się z prac na zlecenie wykonywanych przez A. K. (1) oraz emerytury I. K. (1) i wykonywanych przez nią prac dorywczych. Kobieta zamierza wyjechać do Niemiec do swojej siostry i podjąć tam pracę zarobkową.

Stan faktyczny, został ustalony w oparciu o zgromadzony w aktach sprawy osobowy

i nieosobowy materiał dowodowy. Sąd w całości uznał za wiarygodne złożone do akt sprawy dokumenty, albowiem w toku postępowania żadna ze stron nie zakwestionowała

ich wiarygodności. Podobnie, wobec braku dowodów przeciwnych jako wiarygodne sąd uznał zeznania świadka K. W. oraz uczestników postępowania I. K. (1)

i A. K. (1).

Jako w pełni prawidłową sąd uznał opinie biegłego J. O.. Opinia

ta jest jasna, spójna, konsekwentna i kompletna. Analizując ponadto opinię zasadniczą

i uzupełniającą J. O. sąd nie powziął wskazanych wątpliwości i nie znalazł podstaw do zakwestionowania jej prawidłowości.

Sąd w swoich rozważaniach w pierwszej kolejności powołał się na przepisy

art. 31 kro, art. 46 kro, art. 1035 k.c., art. 43 § 1 i 2 kro, art. 567 § 1 k.p.c. oraz art. 211

– 220 k.c., stwierdzając, że pomiędzy A. K. (1) i I. K. (1) istniała

do 12 kwietnia 2016r. wspólność majątkowa, która ustała z mocy wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli. Strony nie dokonały dotychczas podziału majątku wspólnego. 10 maja 2017r. komornik sądowy na wniosek T. M. dokonał w trybie

art. 910 k.p.c. zajęcia przysługującego A. K. (1) prawa majątkowego

– roszczenia o podział majątku wspólnego. Z mocy art. 910² § 1 k.p.c. wierzyciel stał się wówczas uprawniony do realizowania w imieniu dłużnika i na jego rzecz wszelkich przysługujących mu z tego tytułu praw majątkowych. W szczególności, stał się

on w zastępstwie dłużnika legitymowany do złożenia wniosku o podział majątku wspólnego i sformułowania stanowiska procesowego w zakresie sposobu tego podziału.

Sąd zwrócił uwagę, że w toku postępowania ustalono, że skład majątku wspólnego małżonków wchodzi własność nieruchomości położonych w Z. o wartości 800.115 zł, oraz 388990 zł.

Sąd nie znalazł podstaw do obniżenia wartości nieruchomości poprzez uwzględnienie wartości obciążających je hipotek. Zdaniem sądu, tego rodzaju praktyka orzecznicza jest błędna i nie znajduje żadnego uzasadnienia zarówno w przepisach kodeksu cywilnego, ustawy o księgach wieczystych i hipotece jak i ustawy o gospodarce nieruchomościami (por. uchwała SN z 25.07.2019r w sprawie III CZP 14/19, postanowienie SN z 26.01.2017r.

w sprawie I CSK 54/16) i dlatego w ocenie sądu, jedynym sposobem rozliczenia wartości nieruchomości obciążonej hipotecznie, gwarantującym sprawiedliwy i proporcjonalny

do udziałów każdego z małżonków podział majątku wspólnego, jest ten polegający

na zasądzeniu spłaty lub dopłaty obliczonej od rynkowej wartości nieruchomości

z pominięciem obciążenia hipotecznego, gdyż sposób ten gwarantuje w każdej konfiguracji spłaty wierzytelności hipotecznej, zachowanie przez małżonków stanu majątkowego zgodnego z udziałami każdego z nich w majątku wspólnym oraz rozliczenia przyszłych roszczeń regresowych zgodnie z treścią stosunku prawnego stanowiącego źródło długu hipotecznego.

Dla matematycznego zobrazowania rozważań sąd posłużył się prostym przykładem, dokonując następnie stosownych wyliczeń, które to doprowadziły sąd do przekonania,

że zaspokojenie roszczeń małżonków adekwatnie do ich udziałów w tym majątku może być osiągnięte niezależnie od zdarzeń zaistniałych w przyszłości, jedynie w sytuacji zasądzenia

od żony na rzecz męża spłaty z pełnej wartości nieruchomości. Ponadto, według sądu równe udziały w majątku małżonków będą zagwarantowane także w sytuacji wygaśnięcia zobowiązania banku z innych przyczyn np. w razie bezwzględnej nieważności umowy.

Sąd podkreślił przy tym, że powyższa metoda umożliwia dokonywanie proporcjonalnego do udziału każdego z małżonków podziału majątku wspólnego w każdym wypadku, także wówczas gdy wartość rynkowa obciążonej hipoteką nieruchomość jest niższa od wartości hipoteki. Co więcej, z uwagi na wyłącznie przyszłych, potencjalnych roszczeń regresowych z postępowania o podział majątku wspólnego całkowicie bezprzedmiotowe staje się ustalenie charakteru zobowiązania ciążącego na małżonkach. W szczególności

w przypadku gdy małżonek przejmujący nieruchomość odpowiada jedynie rzeczowo będzie mógł w przyszłości żądać zwrotu całego spełnionego świadczenia na podstawie art. 518 § 1 pkt 1 k.c.

Przenosząc te rozważania na grunt sprawy sąd uznał, że ustalenie ewentualnych spłat

i dopłat pomiędzy małżonkami K. powinno nastąpić z uwzględnieniem rynkowej wartości nieruchomości z pominięciem wartości hipotek oraz z pominięciem charakteru zobowiązań wynikających ze stosunku podstawowego stanowiącego podstawę wpisu hipoteki.

Mając na względzie stanowiska procesowe współwłaścicieli nieruchomości (uprawnienia materialnoprawne i procesowe A. K. (1) realizował T. M.) z których każde żądało przyznania obu nieruchomości ze spłatą na rzecz współmałżonka

sąd uznał, że każdy ze współwłaścicieli ma prawo do zatrzymania części majątku w naturze. Zdaniem sądu brak jest podstaw do tego, by któregokolwiek z małżonków pozbawić całkowicie prawa za zatrzymania na własność części majątku wspólnego. W szczególności

za takim sposobem podziału nie może przemawiać wzgląd na interesy wierzycieli, kierujących egzekucję do majątku małżonków K.. Celem postępowania o podział majątku wspólnego jest doprowadzenie do wyjścia małżonków ze współwłasności przedmiotów stanowiących ten majątek z poszanowaniem przysługujących im praw rzeczowych w tym prawa do otrzymania części majątku w naturze a nie umożliwienie wierzycielom sprawniejszego prowadzenia

egzekucji z majątku podlegającego podziałowi. Mając na względzie fakt, że nieruchomości przy ul. (...) była przez A. K. wykorzystywana w przeszłości do prowadzenia działalności gospodarczej i potencjalnie może być kiedyś także w tym celu przez niego wykorzystana, sąd uznał za właściwe przyznanie własności wskazanej nieruchomości właśnie jemu, zaś nieruchomości przy ul. (...)

wraz z poczynionymi tam nakładami na rzecz I. K. (1). Obliczając należną

A. K. spłatę sąd uwzględnił równy udział każdego z małżonków w majątku wspólnym przyjmując, że udział każdego z nich wynosi po 571209 zł z wyliczenia (388990 zł + 800115 zł – 46687 zł) : 2. Po odjęciu wartości nieruchomości przyznanej A. K. od wartości przysługującego mu udziału sąd wyliczył należną mu dopłatę którą

w postanowieniu określił na kwotę 182219 zł i zasądził ją od I. K. (1). Mając

na względzie ciężką sytuację finansową I. K. oraz fakt, że do podziału majątku wspólnego a co za tym idzie spłaty męża doszło w wyniku działań procesowych osób trzecich, zaś sami małżonkowie nie mieli interesu w zainicjowaniu sprawy, sąd zdecydował

o rozłożeniu na podstawie art. 212 § 3 k.c. zasądzonej kwoty na 10 równych rocznych rat płatnych do 31 marca każdego roku poczynając od roku 2020.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. uznając, że małżonkowie K. mający z T. M. całkowicie sprzeczne interesy procesowe zobligowani są zwrócić mu część kosztów postępowania w kwocie 3000 zł.

Apelację od postanowienia wnieśli małżonkowie zaskarżając je w części dotyczącej pkt IV i V w całości, zarzucając obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c. i art. 567 § 3 k.p.c. poprzez dowolną

a nie swobodną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, polegającą

na przyjęciu, że przy podziale majątku wspólnego stron sąd meriti nie dokonuje ustalenia rzeczywistego obciążenia hipotecznego nieruchomości i nie pomniejsza wartości przypadającej dopłaty na rzecz małżonka (A. K. (1)) o wartość istniejącego zadłużenia hipotecznego na nieruchomości przyznanej I. K. (1),

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że uczestnicy są w stanie ponieść koszty procesu w orzeczonej części, podczas gdy sytuacja majątkowa uczestników K.

nie pozwalała na poniesienie jakichkolwiek kosztów procesu,

- art. 320 k.p.c. poprzez ustalenie terminu początkowego płatności pierwszej raty

na dzień 31 marca 2020 roku, podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że I. K. (1) potrzebuje każdorazowo około roku na zgromadzenie potrzebnych środków finansowych na spłatę orzeczonego świadczenia.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wnieśli o uchylenie skarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Zduńskiej Woli do ponownego rozpoznania ewentualnie o jego zmianę i zasądzenie od I. K. (1) na rzecz A. K. (1) świadczenia z tytułu dopłaty przy odliczeniu wartości wynikających z obciążeń hipotecznych.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o jej oddalenie i orzeczenie o kosztach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Przede wszystkim należy zauważyć, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy zgromadził w sprawie bardzo obszerny materiał dowodowy i w dalszej kolejności dokonał właściwej i szczegółowej jego oceny. W konsekwencji ustalił stan faktyczny odpowiadający treści zgromadzonych dowodów, który to Sąd Okręgowy przyjął za własny.

Dla porządku przypomnieć jedynie trzeba, że stosownie do art. 233 § 1 k.p.c.

sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego uznania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena, dokonywana jest

na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy, jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność – odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest nim inna ocena tych samych dowodów przeprowadzona przez skarżącego. Jeśli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena taka nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.)

i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. z wyrokiem SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906).

Skarżący nie wykazali, by ocena dowodów w niniejszej sprawie była rażąco wadliwa, sprzeczna z dyrektywami wyrażonymi w art. 233 § 1 k.p.c.

Skarżący, czyniąc ww. zarzut, nie przedstawili żadnych argumentów – poza własnymi twierdzeniami – przemawiających za tym, że Sąd Rejonowy powinien był inaczej ustalić i ocenić określone fakty i przede wszystkim wyciągnąć odmienne wnioski – zgodne z jego stanowiskiem.

W tych warunkach Sąd Okręgowy odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c. i art. 567 § 3 k.p.c. poprzestał na stwierdzeniu, w oparciu o art. 387 § 2¹ k.p.c., że przyjął za własne ocenę sądu I instancji (k. 7 verte – 11 verte uzasadnienia) odnośnie kwestii braku podstaw do obniżenia wartości nieruchomości przy podziale majątku wspólnego poprzez uwzględnienie wartości obciążających te nieruchomości hipotek, popierając przy tym również stanowiska Sądu Najwyższego wyrażone w sprawach o sygn. akt III CZP 14/19 i I CSK 54/16.

Niezasadny jest również w sprawie zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że uczestnicy są w stanie ponieść koszty procesu w orzeczonej części.

Zasadą orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego jest, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (art. 520 § 1).

Od tej zasady kodeks wyróżnia dwa wyjątki: jeżeli uczestnicy w różnym stopniu byli zainteresowani wynikiem postępowania albo jeżeli ich interesy są sprzeczne, Sąd może orzec na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 520 § 2) lub na zasadzie zawinienia (art. 520 § 3).

Wskazać trzeba, iż stworzenie katalogu spraw, w których interesy uczestników są sprzeczne, nie jest możliwe, nie powinno jednak budzić sprzeciwu stwierdzenie, że w postępowaniu nieprocesowym są rozpoznawane sprawy, w których interesy uczestników zazwyczaj są sprzeczne, tak jak w niniejszej sprawie wniosek wierzyciela jednego z małżonków o podział majątku.

Na gruncie niniejszej sprawy, z uwagi na jej wynik, tj. dokonania podziału majątku wspólnego, Sąd Rejonowy powinien co do zasady ustalić koszty tego postępowania, podając podstawy prawne ich zastosowania, stwierdzając, iż winny one obciążać uczestników postępowania małżonków K..

Jednakże, w tego rodzaju sprawach, Sąd Rejonowy może rozważyć, czy obciążenie kosztami jest zgodne z zasadą słuszności, czyli zastosować art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy właśnie zastosował tę regulację prawną i ustalił, że małżonkowie K. zobowiązani są ponieść tylko część tych kosztów – 3000 zł.

W realiach niniejszej sprawy wciągnięcie uczestników do postępowania sądowego wynikało z konieczności, gdyż w toku wszczętych postępowań egzekucyjnych przeciwko A. K. (1) ustalono, że dłużnik nie posiada własnego majątku umożliwiającego zaspokojenie wierzyciela T. M.. W tych warunkach uczestnicy powinni się zatem liczyć, że skoro jedynym majątkiem dłużnika okazały się nieruchomości stanowiące współwłasność małżonków, to wierzyciel zmuszony będzie wystąpić z przedmiotowym wnioskiem. Dlatego też, obciążenie uczestników tylko częścią kosztów należnych wnioskodawcy w niniejszym postępowaniu nastąpiło zgodnie z zasadami słuszności, nie prowadząc do nadmiernej represji finansowej po ich stronie, jak błędnie twierdzi strona skarżąca.

Nietrafny jest również zarzut dotyczący naruszenia art. 320 k.p.c. poprzez ustalenie terminu początkowego płatności pierwszej raty na dzień 31 marca 2020 roku.

Przepis art. 320 k.p.c. zawiera szczególną zasadę wyrokowania, określaną jako "moratorium sędziego". Przesłanką zastosowania tego przepisu jest ustalenie, że w danej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony. Wprowadza on szczególną zasadę wyrokowania, której zastosowanie należy od przekonania sądu rozpoznającego sprawę. Jego zastosowanie wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 grudnia 2013 r., sygn. akt I ACa 916/13, LEX nr 1416150). Z jednej strony sąd musi mieć na względzie sytuację dłużnika, który z powodów przez siebie niezawinionych, na które składa się przede wszystkim jego sytuacja materialna, zdrowotna i rodzinna, nie jest w stanie jednorazowo uczynić zadość spełnieniu zasądzonego świadczenia, natomiast spłata ratalna lub w późniejszym terminie będzie dla niego realnie dogodniejsza. Rozkładając świadczenie na raty, brać trzeba pod rozwagę usprawiedliwiony interes wierzyciela, który przy rozłożeniu świadczenia na raty powoduje, iż jego zaspokojenie zostanie rozłożone w czasie.

Mając na uwadze powyższe oraz okoliczności niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że skarżący nie wykazali okoliczności, które uzasadniałoby odroczenie w dłuższym czasie dopłaty należnej od żony na rzecz męża, niż to ustalił Sąd Rejonowy.

Trzeba bowiem mieć na uwadze, iż przedmiotowe postępowanie toczyło się od marca 2017 roku, przez który to okres czasu uczestnicy powinni się zatem przygotować i liczyć się z ewentualnością dokonywania spłat i dopłat na swoją rzecz. Ponadto w słusznym interesie wierzyciela leży, aby świadczenie na rzecz jego dłużnika zostało jak najszybciej spełnione, a nie w nieskończoność odwlekane. Strona skarżąca nie dowiodła również w żaden sposób, iż jej sytuacja finansowa poprawi się na tyle przez ponad rok czasu, czyli do 31 marca 2021 roku, aby odroczenie spłat do tego czasu było ekonomicznie uzasadnione.

Wobec powyższego apelacja uczestników postępowania, jako całkowicie bezzasadna, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. podlegała oddaleniu, o czym orzeczono jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej pełnomocnika uczestników postępowania będącego adwokatem w postępowaniu apelacyjnym, w wysokości 1107 zł brutto, orzeczono jak w punkcie 2 sentencji, na podstawie § 10 ust. 1 pkt 8 w zw. z § 8 pkt 6 i § 16 ust. 1 pkt 1 i § 4 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 18).